

SIMPOZIONUL «PRINCIPII DE CONSOLIDARE ANTISEISMICĂ A MONUMENTELOR ISTORICE», TÎRGOVIȘTE 3—5 Iunie, 1992

Lucrările simpozionului «Principii de consolidare antiseismică a monumentelor istorice» s-au desfășurat la Tîrgoviște, în intervalul 3—5 iunie 1992, avînd ca organizatori: Direcția Monumentelor, Ansamblurilor și Siturilor Istorice, Inspectia de Stat în Construcții și Societatea Română pentru Calitatea Construcțiilor — ROCAS. Simpozionul s-a bucurat de o largă participare a specialiștilor din întreaga țară (arhitecți, arhitecți restauratori și ingineri de rezistență). A fost aceasta o primă consfătuire, un început în efortul de a pune bazele unui sistem de lucru în consolidarea antiseismică a monumentelor. Întîlnirea între cei ce proiectează și asigură păstrarea valorii monumentului restaurat, pe de o parte, și cei ce găsesc mijloacele de consolidare, pe de altă parte, a avut valoarea unei schimb de idei, uneori cu accente de confruntare. România fiind o țară seismică, se impune ca o necesitate consolidarea antiseismică, problema fiind aceea a fixării unei marje în care se poate interveni asupra monumentului fără a-i altera substanța istorică.

Situîndu-se într-o zonă de interferență a mai multe discipline, consolidările antiseismice ale monumentelor istorice nu pot fi tratate cu indiferență, chiar în condițiile în care greutățile unei economii aflată într-o perioadă de tranziție sînt evidente. Starea îngrijorătoare în care se găsește 3/4 din fondul de monumente, faptul că din 44 de obiective afectate de seisme, doar pentru 27 au fost efectuate expertize (foarte costisitoare), lipsa materialelor de calitate, a forței de muncă specializate, la care se adaugă, uneori, ignoranța sau neglijența oamenilor, iată cîteva din greutățile enumerate ca fiind cunoscute tuturor specialiștilor — ceea ce, însă, din păcate, nu este suficient pentru rezolvarea lor.

Dacă din fondul de construcție existent în țară, monumentele reprezintă abia 1% (circa 25.000 monumente), deci cantitativ foarte puțin, calitativ restaurarea și consolidarea lor pune probleme foarte variate, pentru că structura lor este diversă. Așa cum fiecare monument este un unicat, în egală măsură fiecare restaurare/consolidare este un caz aparte. În ceea ce privește consolidările antiseismice nu este lipsit de importanță faptul că din școală inginerii ies nepregătiți pentru munca de restaurare, bunăvoința neputînd înlocui pregătirea de specialitate, formarea în acest domeniu rămîind să fie făcută individual. Cămășuilele de beton armat, injectările zidurilor, încadrarea golului de uși, centuri de beton etc. sînt cîteva din metodele de consolidare antiseismice. În munca aceasta, calitatea materialelor și a manoperei sînt absolut necesare și trebuie corelate cu reactualizarea hărților macrozonale seismice, precum și cu elaborarea unor hărți microzonale. Au fost prezentate proiecte de consolidări (Mănăstirea Snagov, Ateneul Român, Muzeul George Enescu etc.). Ultima zi a simpozionului a fost dedicată discuțiilor, care au făcut dovada pasiunii, a interesului pe care tema o suscită, a unor puncte de vedere comune, dar și a unor reticențe venite mai ales din partea arhitecților restauratori, care sînt circumspecți în privința metodelor de consolidare. Temerea lor se justifică prin aceea că este posibil ca lucrările de consolidare să dea un mai mare grad de siguranță, dar să agreseze monumentul, făcînd să dispară substanța istorică și să rămîină doar valoarea lui ambientală.

Consemnăm din opiniile expuse de participanții la discuții, referitoare la reglementările a căror nevoie se simte în acest domeniu: — constituirea în cadrul DMSI

a unei comisii pentru stabilirea avajului, a gradului de urgență a intervențiilor;

— necesitatea ca la expertiza tehnică să se adauge și expertiza biologică pentru depistarea biodegradărilor la elementele de lemn din construcție;

— necesitatea unor mai clare indicații din partea proiectanților pentru inginerii structuriști;

— valorificarea rețetelor tradiționale (meșteșugul, unelte, materiale etc.) care pot da rezultate mai bune decît metode de lucru și materialele actuale;

— intervenția făcută pe un monument trebuie să lase posibilitatea ca peste timp să se poată continua prin alte lucrări consolidarea, deci asigurarea reversibilității intervențiilor de consolidare;

— organizarea unor cursuri de specializare postuniversitară, cu sprijinul DMSI;

— necesitatea aplicării pe monumente (măcar pe cele mai importante) a unor aparate pentru verificarea modificărilor de natură seismică, umiditate etc.

Ideea care s-a impus în finalul discuțiilor a fost aceea că restaurarea monumentelor este un domeniu de specialitate deschis oricărui inginer sau arhitect care dorește să se specializeze, deci este o problemă a unui grup de specialiști. De asemenea, a apărut evident necesară elaborarea unui sistem de reglementări care să-i conducă și nu să-i îngrădească pe cei ce lucrează.

În timpul lucrărilor simpozionului, în Tîrgoviște a avut loc semnarea actelor unei noi fundații culturale «Fundația Mănăstirii Dealul și Curtea Domnească», care se bucură de sprijinul oficialităților locale și guvernamentale.

GEORGETA POP